

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/463/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313206822
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1313206822.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci navrhovateľky: C. K. B. W. Z. O. Š. V. C. Á. , narodená dňa XX.X.XXXX, bytom D. D., D. Č.. X, zastúpená JUDr. Jankou Kmeťovou, advokátkou v Banskej Bystrici, Prof. Sáru č. 44, proti odporcovi: Slovenská sporiteľňa, a.s. v skratke SLSP, a.s., IČO: 00 151 653, Bratislava, Tomášikova č. 48, zastúpený spoločnosťou JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., IČO: 36 866 598, Piešťany, Sad A. Kmeťa č. 24, za ktorú koná JUDr. Roman Kvasnica, o zaplatenie sumy 10.938,20 €, s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 21. marca 2014, č.k. 21 C 60/2013-108, v znení opravného uznesenia zo dňa 2. apríla 2014, č.k. 21 C 60/2013-114, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 21. marca 2014, č.k. 21 C 60/2013-108, v znení opravného uznesenia zo dňa 2. apríla 2014, č.k. 21 C 60/2013-114, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Dovolanie n e p r i p ú š ť a .

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava III. rozsudkom zo dňa 21.3.2014, č.k. 21 C 60/2013-108, uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 10.938,20 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.5.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.6.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.7.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.8.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.9.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.10.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.11.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.12.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.1.2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.2.2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.3.2011 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.4.2011 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.5.2011 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.6.2011 do zaplatenia, 9,50 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.8.2011 do zaplatenia, 9,50 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.9.2011 do zaplatenia, 9,50 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.10.2011 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.11.2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.12.2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.1.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.2.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.3.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.4.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.5.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.6.2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.7.2012 do

zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.8.2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.9.2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.10.2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.11.2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.12.2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.1.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.2.2013 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 312,52 € od 16.3.2013 do zaplatenia; náhradu trov konania v sume 656,- € , náhradu trov právneho zastúpenia k rukám právnej zástupkyne navrhovateľky v sume 1.079,56 €, všetko do 15dní od právoplatnosti rozsudku.

Nárok navrhovateľka opiera o zmluvu o dôchodku uzavretú dňa 25.10.1995 medzi povinným (odporcom) a ňou ako príjemcom s označením Zmluva o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.“. Predmetom zmluvy o dôchodku bol záväzok odporcu poskytovať jej doživotné plnenie z podporného dôchodkového fondu v sume 9.415,- Sk (312,52 €) mesačne vždy k 15. dňu každého mesiaca až do jej dožitia. Navrhovateľka danú zmluvu považovala za zmluvu o dôchodku podľa ustanovenia § 842 Občianskeho zákonníka. Od uzavretia zmluvy o dôchodku odporca jej pravidelne mesačne uvedenú sumu aj poskytoval. Neskôr odporca podaním zo dňa 26.10.2009 vypovedal zmluvu o dôchodku z dôvodu využitia zákonného práva podľa ustanovenia § 582 Občianskeho zákonníka s tým, že platnosť a účinnosť zmluvy o dôchodku mala skončiť ku koncu najbližšieho kalendárneho štvrtroka. Výpoveď odporcu považovala za neplatnú, danú v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka, zmluvný vzťah naďalej trvá, a keďže odporca jej plnenie za obdobie máj 2010 až marec 2013 neposkytol riadne a včas, zostal v omeškaní. Z tohto dôvodu žiadala priznať aj úroky z omeškania.

Súd prvého stupňa tak rozhodol po tom, ako mal z vykonaného dokazovania preukázaný nasledovný skutkový stav veci. Účastníci konania uzavreli dňa 25.10.1995 (za odporcu v osobe O. J., riaditeľky mestskej pobočky I.) zmluvu o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s., na základe ktorej sa navrhovateľke doživotne založilo právo na plnenie z Podporného dôchodkovského fondu Slovenskej sporiteľne, a.s., v sume 9.415,- Sk (312,52 €); jednalo sa o určitú dobu neurčitého trvania. Od uzavretia predmetnej zmluvy odporca riadne navrhovateľke plnenie poskytoval. Podaním zo dňa 26.10.2009 dal navrhovateľke výpoveď zmluvy o dôchodku z dôvodu § 582 Občianskeho zákonníka s tým, že platnosť a účinnosť zmluvy podľa výpovede mala skončiť ku koncu najbližšieho štvrtroka t.j. dňom 31.3.2010. Podľa bodu IV. zmluvy výška plnenia je pevná a nemá na ňu vplyv budúca zmena výšky dôchodku, ktorá bola rozhodujúca v čase uzatvorenia tejto zmluvy. V zmysle bodu VI. zmluvy záväzok odporcu ako povinného z tejto zmluvy trvá aj pri zmene jeho právnej formy a aj pre jeho právneho nástupcu. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 15.4.2013, č.k. 12 C 119/2010-584, súd zamietol návrh navrhovateľky na poskytnutie plnenia z predmetnej zmluvy o dôchodku za mesiac apríl 2010, pričom rozsudok nenadobudol do rozhodnutia súdu prvého stupňa právoplatnosť.

Ako otázku prejudiciálnu riešil súd otázku platnosti, príp. neplatnosti zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s., zo dňa 25.10.1995, ako aj výpoveď z tejto zmluvy danej navrhovateľke odporcom podaním zo dňa 26.10.2009. Dôchodok je potrebné chápať ako opakujúce sa plnenie (rentu). Zmluvou podľa § 842 Občianskeho zákonníka, ktorá musí mať písomnú formu, sa niekto zaväzuje, že inému doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania bude vyplácať určitý dôchodok (rentu). Jej účelom je niekoho zabezpečiť, či už doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania. Dobu trvania možno viazať na konkrétnu dátumom neurčiteľnú objektívne zistiteľnú skutočnosť, z ktorej je možné bez pochyb zistiť, kedy sa právny vzťah skončí, pričom v dobe uzatvorenia zmluvy nemusia mať jej účastníci istotu, kedy takáto dohodnutá doba uplynie, je však isté, že táto skutočnosť nastane. Predmetnou zmluvou o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s., sa v prospech navrhovateľky založilo právo na vyplácanie dôchodku doživotne, t.j. na dobu určitú neurčitého trvania, kedy je presne určený okamih začiatku vyplácania dôchodku a okamih ukončenia právneho vzťahu, a to smrťou, ktorá skutočnosť nie je závislá od ľudskej vôle. Už charakter predmetného právneho vzťahu - zmluvy o dôchodku v zmysle § 842 Občianskeho zákonníka svedčí tomu, že takýto typ zmluvy nie je možné dohodnúť na čas určitý, ale buď doživotne, teda do okamihu smrti oprávneného, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom - lehotou, ktorý má svoj začiatok a koniec. Pri predmetnej zmluve zo dňa 25.10.1995 je špecifikovaný jasný začiatok vzniknutého

právneho vzťahu medzi účastníkmi (dňa 25.10.1995) a tiež je jasne špecifikovaný jej koniec (doživotne), ktorým je okamih smrti navrhovateľky. Jedná sa teda o určitú dobu s presne určeným začiatkom a koncom, avšak jej trvanie je neurčité. Ustanovenie § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť ukončenia právneho vzťahu a spôsob zrušenia záväzku založeného zmluvou uzavretou na neurčitú dobu, predmetom ktorého je opakovaná činnosť alebo záväzok, a to jednostranným právnym úkonom - výpoveďou. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetná zmluva o dôchodku nebola uzavretá na dobu neurčitú, odporca nemohol zmluvu vypovedať podľa § 582 Občianskeho zákonníka. Navyše charakter a účel uzavretej zmluvy o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu odporcu, kedy účastníkom takejto zmluvy je na jednej strane poskytovateľ dôchodku ako osoba povinná a na druhej strane poberateľ dôchodku ako osoba oprávnená, pričom dôvody uzatvorenia takejto zmluvy môžu byť rôzne a za poskytnutý dôchodok sa nemusí poskytnúť protiplnenie, nepredpokladá počas trvania právneho vzťahu do smrti oprávneného jej ukončenie jednou zo zmluvných strán. Na základe takejto zmluvy sa k povinnosti poskytovať plnenie zaviazal odporca dobrovoľne z dôvodu prvého odchodu navrhovateľky do starobného dôchodku. Predmetná zmluva o dôchodku spĺňa podstatné náležitosti zmluvy podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto výpoveď zo zmluvy o dôchodku zo dňa 26.10.2009 danú odporcom navrhovateľke je neplatná, nakoľko zmluva o dôchodku je zmluvou uzatvorenou na dobu neurčitého trvania, nie však zmluvou na dobu neurčitú. Platnosť zmluvy o dôchodku, ako aj neplatnosť výpovede zmluvy zo dňa 26.10.2009, bola ustálená i v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.4.2012, č. k. II. ÚS 26/82012-33, ktorý potvrdil, že zmluva o dôchodku nie je zmluvou na dobu neurčitú, nie je možné ju ukončiť výpoveďou podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Čo sa týkalo námietok odporcu týkajúcich sa neplatnosti zmluvy o dôchodku, príp. jej zániku pre nemožnosť plnenia pre rozpor s ustanoveniami zákona č. 583/2001 Z.z. o bankách, tieto súd vyhodnotil ako nedôvodné a účelové v snahe oddialiť rozhodnutie vo veci, príp. vyháňať sa plneniu vzhľadom na vysoký vek navrhovateľky. Pri vyhodnotení týchto námietok odporcu sa súd v plnom rozsahu pridržiaval vyjadrenia navrhovateľky k odporu s tým, že § 27 ods. 8 zákona o bankách sa nevzťahuje na interné predpisy odporcu ako zamestnávateľa a jeho zamestnanca, preto sa ani netýka vzťahov upravených zmluvou o dôchodku. Citované zákonné ustanovenie upravuje interné veci banky ako zamestnávateľa a jej zamestnanca, ako i vzťahy banky navonok, t.j. uzatváranie zmlúv s klientmi, či inými bankami vzhľadom k predmetu jej činnosti, čo vyplýva z existencie interných predpisov banky, konkrétne zo Štatútu PDF čl. I. Plnenie odporcu zo zmluvy o dôchodku má byť v zmysle Štatútu PDF vyplácané z Podporného dôchodkového fondu odporcu vytváraného z použiteľného zisku odporcu, čo zákon o bankách nezakazuje. Zmluva o dôchodku nie je zmluvou uzavretou za nápadne nevýhodných podmienok v zmysle § 27 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko žiadne ustanovenie citovaného zákona neustanovuje, že vykonávanie peňažných platieb na základe zmlúv o dôchodku je zakázané, nie je preto ani v rozpore so zákonom. Predmetná zmluva o dôchodku nie je zmluvou uzavretou za nápadne nevýhodných podmienok pre odporcu v zmysle § 27 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko sa jedná o zmluvný typ asynalagmatickej zmluvy, navyše tu neexistuje ani rozpor zmluvy pre neexistenciu protihodnoty plnenia odporcu voči navrhovateľke, nakoľko navrhovateľka bola bývalou zamestnankyňou odporcu. Ak by aj zmluva bola uzavretá za nápadne nevýhodných podmienok (čo nie je), jej platnosť by nezanikla a nedošlo by ani k jej zániku z dôvodu dodatočnej nemožnosti plnenia pre údajnú existenciu rozporu s § 27 ods. 8 zákona o bankách, keďže zákon o bankách explicitne nespája rozpor právneho vzťahu s § 27 ods. 8 so zánikom tohto vzťahu, keď § 119 ods. 3 zákona o bankách len stanovuje bankám povinnosť zosúladiť svoje právne vzťahy k tretím osobám vzniknuté pri výkone činnosti podľa dovtedajších predpisov so zákonom o bankách. Aj námietku odporcu týkajúcu sa hospodársky neodôvodneného plnenia zo zmluvy o dôchodku pre odporcu súd vyhodnotil za taktiež nedôvodnú už s poukazom na bývalý vzťah zamestnanecký medzi účastníkmi a snahu a cieľ odporcu zabezpečiť sociálnu starostlivosť o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, čo spadá pod agendu personálneho a sociálneho úseku divízie ľudských zdrojov. Súčasne predmetná zmluva o dôchodku nie je ani v rozpore s dobrými mravmi vzhľadom na súlad s účelom Fondu vymedzeným v čl. I Štatútu PDF, pričom skončením vyplácania dôchodku podľa zmluvy by došlo k podstatnému zníženiu životnej úrovne navrhovateľky. Preto vzhľadom na skutočnosť, že na predmetný právny vzťah sa nevzťahuje zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách, konkrétne teda ani § 27 ods. 8, § 116, § 119 ods. 3, zmluva o dôchodku zo dňa 25.10.1995 je stále platná, odporca má naďalej povinnosť zo zmluvy plniť, jeho právo nezaniklo pre nemožnosť v zmysle § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rovnako nedôvodnú vyhodnotil súd námietky odporcu týkajúce sa zániku pre dodatočnú právnu nemožnosť plnenia v dôsledku výpovede práve z vyššie uvedených dôvodov posúdenia predmetnej zmluvy a jej charakteru. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, najmä § 842, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zaviazal odporcu na zaplatenie predmetného nároku,

ktorá výška nebola medzi účastníkmi sporná, spolu s príslušným úrokom z omeškania ročne odo dňa nasledujúceho po splatnosti mesačného plnenia za každý mesiac odo dňa nasledujúceho po splatnosti tej-ktorej mesačnej splátky; výšku úrokov z omeškania súd priznal podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. a bola o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Zdôraznil, že rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 15.4.2013, č.k. 12 C 119/2010-584, ktorým nárok navrhovateľky z totožnej zmluvy o dôchodku za mesiac apríl 2010 bol zamietnutý, do dňa rozhodnutia nenadobudol právoplatnosť a odlišné skutkové a právne vyhodnotenie predmetu sporu nezaväzuje súd v prejednávanej veci na totožné posúdenie predmetu sporu, toto rozhodnutie je v prejednávanej veci irelevantné. O náhrade trov konania rozhodoval podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb; spôsob náhrady trov konania, ich dôvodnosť súčasne odôvodnil.

Opravným uznesením zo dňa 2.4.2014, č.k. 21 C 60/2013-114, postupom podľa ustanovenia § 164 O.s.p. súd prvého stupňa opravil v odôvodnení rozsudku v prvom odseku a druhom riadku sumu, ktorej zaplata sa navrhovateľka v prejednávanej veci domáha tak, že namiesto sumy 7.877,88 € s príslušenstvom, má táto suma správne znieť „10.938,20 € s príslušenstvom“. V ostatných častiach zostal rozsudok nezmenený.

Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal včas odvolanie odporca dôvodiac ustanovením § 205 ods. 2 písm. d/, f/ O.s.p. (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). V rozpore so skutočným stavom, keď zo zmluvy o dôchodku neexistuje pre neho protiplnenie a napriek nezisteniu hospodárskeho odôvodnenia pre plnenie zo zmluvy o dôchodku, keď táto bola uzatvorená až potom, ako sa skončil pracovnoprávny vzťah s navrhovateľkou, v rozpore s ustanovením § 27 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, súd konštatoval nepodložené skutkové tvrdenie, že plnenie zo zmluvy o dôchodku nie je plnením bez protihodnoty, t.j. plnením za nápadne nevýhodných podmienok, keďže sám vystupuje voči navrhovateľke nie ako podnikateľský subjekt ale ako jej zamestnávateľ. Súd neaplikoval na vec sa vzťahujúcu právnu normu, osobitne ustanovenie § 27 ods. 8, § 116, § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 575 Občianskeho zákonníka, nesprávne vyložil ustanovenie § 842 Občianskeho zákonníka. Právny vzťah založený zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka sa riadi zákonom o bankách z dôvodu, že predmetom tohto právneho vzťahu nie je banková činnosť banky (ako sú tieto upravené v ustanovení § 2 ods. 5 zákona o bankách), ale sa jedná o banke zakázanú činnosť, ktorej vykonávanie je v rozpore s ustanovením § 119 ods. 3 v spojení s ustanovením § 27 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. V rozpore so zákonom o bankách je taká činnosť banky, keď banka má poskytovať plnenie hospodársky neodôvodnené alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote, resp. bez protihodnoty. Zákon č. 483/2001 Z.z. od nadobudnutia účinnosti zakazuje bankám pokračovať v činnosti, ktorej vykonávanie je v rozpore so zákonom; neobmedzuje sa len na bankové činnosti, obmedzenie sa vzťahuje na všetky činnosti banky. Záväzok na plnenie zo zmluvy o dôchodku voči navrhovateľke zanikol, ak by predtým existoval, pretože plnenie zo zmluvy o dôchodku sa stalo nemožné v zmysle ustanovenia § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenie; zmluva o dôchodku je uzatvorená bez protiplnenia. Z ustanovenia § 842 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluva o dôchodku je uzatváraná na dobu neurčitú, túto zmluvu zákon neumožňuje uzatvoriť na dobu určitú. Zákon totiž neumožňuje určiť dobu trvania vymedzením určitej doby trvania práva na dôchodok. Pojmovým znakom zmluvy je tak jej neurčitá doba trvania. V tejto súvislosti zdôraznil zhodné právne názory uvádzané v odbornej literatúre: „Právo výplaty dôchodku je charakterizované neurčitosťou doby trvania.“ (Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občiansky zákoník II., § 460-880. Komantáf. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2008, 2170 str.); „Rys odvážnosti má zmluva aj naďalej. Tkvie v tom, že oprávnený je zmluvou zabezpečený na dobu neurčitú v prípade, že ide o zabezpečenie doživotné;“ (Bičovský, J., Fiala, J., Holub, M., Občiansky zákoník. Poznámkové vydání s judikatúrou a novou literatúrou. 7. doplnené vydání, Linde Praha, a.s. 2000, 718 str.). Napadnutý rozsudok je v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., pretože sa súd prvého stupňa nevysporiadal s jeho podstatnou právnou argumentáciou, je nepresvedčivý. Nevysporiadal sa s otázkou, prečo by sa na vec nemalo aplikovať ustanovenie § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, plnenie zmluvy o dôchodku je v rozpore s hmotným právom, pretože také plnenie zákon o bankách banke neumožňuje; že aj v tejto veci ide o vzťahy

súvisiace s organizáciou, riadením, resp. podnikaním banky. Rozsudok súdu prvého stupňa považuje za nebezpečný precedens a návod na obchádzanie bankových regulatívov, stanovených zákonom o bankách, pretože dáva návod, ako obísť zákonný zákaz uzatvárania a plnenia zmlúv, z ktorých banka nemá protiplnenie, neprispieva tak ku právnej istote bezpečného fungovania bankového systému v Slovenskej republike. Dáva nebezpečný možný návod manažmentom iných bánk na to, ako obísť zákon o bankách ako normu verejného práva, ako z banky vybrať peňažné prostriedky neporušiac pritom zákon o bankách. Je zrejmé, že zákonné bankové činnosti banky nie sú banke zakázané, zakázané sú práve plnenia, ktoré sa týmto bežným činnostiam vymykajú. Odvolaciemu súdu navrhol preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V prípade, ak odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdí, navrhol podľa ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p. vo výroku potvrdzujúceho rozsudku pripustiť dovolanie z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a síce o právnej otázke, či sa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka. Hoci odvolanie odporcu smeruje proti rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu, teda aj vo výroku o náhrade trov konania, odporca vôbec nenamietal vecnú a právnu správnosť rozsudku vo výroku o náhrade trov konania.

Navrhovateľka odvolanie nepodala, k odvolaniu odporcu sa nevyjadřila.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom od 1.7.2014, ďalej len O.s.p.; § 355 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď pre nariadenie pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a že teda odvolaniu odporcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27. augusta 2014 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, ich právni zástupcovia, upovedomení zákonným spôsobom.

Rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd v celom rozsahu potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a keďže sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Osobitne vecne nepreskúmal rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania, keďže navrhovateľka odvolanie nepodala a odporca v odvolaní neuvádzal konkrétne dôvody, ktorými by napádal vecnú a právnu správnosť rozsudku vo výroku o náhrade trov konania. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že ide o konanie, v ktorom je súd viazaný návrhom, a teda aj rozsahom a dôvodmi odvolania.

Pre správnosť dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné.

V konaní nie je sporné, že účastníci dňa 25.10.1995 písomne uzavreli zmluvu o dôchodku s označením zmluva o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.“, na základe ktorej odporca navrhovateľke (dlhoročnej zamestnankyni) poskytoval sumu 9.415,- Sk (312,52 €) vždy k 15. dňu každého mesiaca až do dožitia navrhovateľky počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom začala poberať starobný alebo plný invalidný dôchodok. Výška plnenia je pevná, nemá na ňu vplyv budúca zmena výšky dôchodku, ktorá bola rozhodujúca v čase uzatvorenia tejto zmluvy. Závazok odporcu z tejto zmluvy trvá aj pri zmene jeho právnej formy a aj pre jeho právneho nástupcu. Sporným aj v odvolacom konaní zostalo to, či zmluva bola uzavretá na dobu určitú alebo neurčitú a v tejto súvislosti či odporca podaním zo dňa 26.10.2009 dal navrhovateľke platnú výpoveď zmluvy o dôchodku zo dňa 25.10.1995 podľa ustanovenia § 582 Občianskeho zákonníka; či sa na vec vzťahuje zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách.

Zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotie alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku. Zmluva o dôchodku sa musí uzavrieť písomne (§ 842, § 843

Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o dôchodku; v nezmenenom znení doteraz). Ak je dojednaná zmluva na dobu neurčitú, ktorej predmetom je záväzok na nepretržitú alebo opakovanú činnosť, alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti alebo strpieť určitú činnosť a ak zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede, možno zmluvu vypovedať v lehote troch mesiacov ku koncu kalendárneho štvrťroka (§ 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o dôchodku; v nezmenenom znení doteraz). Zo samotnej podstaty zmluvy o dôchodku nepochybne vyplýva, že ide o zmluvu dojednanú na dobu určitú, doživotne, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania (čas je časovo určený, ale nie je obmedzený určitým vopred a konkrétne vymedzeným časom trvania). Vymedzenie trvania právneho vzťahu môže byť vykonané konkrétnym dátumom, ale tiež opisnou formuláciou vyjadrujúcou časovo vymedzený úsek alebo určitou presne označenou udalosťou, ktorá určite v budúcnosti nastane (prípád smrti; doživotie), nemožno považovať za neurčité, ale za určité vymedzenie doby; skončenie sa viaže na konkrétny dátum neurčitej objektívne zistiteľnej skutočnosti, z ktorej je možné bez pochyb zistiť, kedy dôjde ku skončeniu zmluvného vzťahu, pričom v čase dojednania takejto dohody nemusia mať účastníci istotu, kedy táto doba uplynie. Je však isté, že táto skutočnosť nastane. Je právne irelevantné, že v čase uzavretia zmluvy o dôchodku sa nevie, ako dlho bude fyzická osoba žiť. Zmluva o dôchodku zakladá právo oprávneného zo zmluvy na dôchodok, ktoré je vždy časovo obmedzené, aj keď časová obmedzenosť závisí spravidla od budúcej nejstej udalosti, a to bez poskytovania protiplnenia. Vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou o dôchodku nemohol byť ukončený výpoveďou. Totiž výpoveď zmluvy o dôchodku nemožno odvíjať od ustanovenia § 582 Občianskeho zákonníka, pretože dané zákonné ustanovenie sa viaže na zmluvu uzavretú na dobu neurčitú, akou zmluva o dôchodku nepochybne nie je. Vypovedať zmluvu o dôchodku by bolo možné iba v prípade, ak by takýto postup upravoval Občiansky zákonník; Občiansky zákonník ale výpoveď zmluvy o dôchodku neupravuje. Zmluva o dôchodku bola uzavretá platne; ktorú napokon ani sám odporca nespochybňoval, keďže roky plnil povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy. V rozpore so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka) zmluvu vypovedal podľa ustanovenia § 582 Občianskeho zákonníka, navrhovateľke právo na plnenie nezaniklo v zmysle ustanovenia § 575 Občianskeho zákonníka, plnenie zo strany odporcu nezostalo nemožné v zmysle ustanovenia § 27 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Predmetom zmluvy o dôchodku nebola obchodná banková činnosť odporcu ako banky (podnikanie), ale ocenenie vernosti zamestnanca banky a podpora zabezpečenia jeho životnej úrovne po nástupe na dôchodok. Zmluva o dôchodku nezanikla, naďalej trvá, z ktorého dôvodu existuje povinnosť odporcu poskytovať navrhovateľke naďalej plnenie v zmysle zmluvy. Je v rozpore so zmyslom a účelom zmluvy o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka (lex specialis), keď istota poskytovania dôchodku oprávnenej osobe by bola narušená možnosťou povinnej osoby kedykoľvek zmluvný vzťah ukončiť podľa všeobecných ustanovení zákona. Zmluva o dôchodku je jasná, určitá, zrozumiteľná, je v nej vyjadrená vôľa zmluvných strán, na základe nej odporca navrhovateľke dobrovoľne poskytoval plnenie. Na vec nemožno aplikovať zákon č. 483/2001 Z.z. už len z toho dôvodu, že zmluva o dôchodku bola uzavretá pred jeho účinnosťou. Daný zákon nemôže mať a nemá retroaktívne účinky na právny vzťah založený zmluvou uzavretou pred jeho účinnosťou. Okrem toho, ako je uvedené vyššie, zmluva o dôchodku nie je výsledkom bankovej činnosti banky (§ 1, § 2 zákona č. 483/2001 Z.z.; ale aj § 1 zákona č. 21/1992 Zb. o bankách /predchádzajúci zákon/), ale je výsledkom oprávnení banky ako zamestnávateľa vo vzťahu k jeho súčasným, bývalým, zamestnancom. Nemožnosť plnenia, na ktorú sa odporca odvoláva s poukazom na ustanovenie § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nezakladá skutočnosť, že neskorší zákon zakazuje banke pokračovať v činnosti, ktorá bola zmluvne dohodnutá skôr pred jej účinnosťou (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp.zn. II. ÚS 26/2012, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp.zn. 3 Cdo 51/2012, 3 Cdo 186/2012, 6 Cdo 50/2013, 6 Cdo 72/2012, 6 Cdo 225/2012, 7 Cdo 126/2012).

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery a vec napokon rozhodol správne aj po právnej stránke. Odporca v odvolaní neuviedol žiadne také skutočnosti, vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by privodili pre neho priaznivé rozhodnutie. Z obsahu spisu nevyplýva, žeby v konaní pred súdom prvého stupňa nastala taká vada, takú ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a na ktorú by musel odvolací súd prihliadnuť (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Z obsahu spisu nevyplýva, žeby svojím konaním, rozhodnutím, súd odňal odporcovi možnosť konať pred súdom. Rozsudok je presvedčivý, obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 157 O.s.p. V ňom dal súd prvého stupňa jasnú, presnú, kvalifikovanú odpoveď na argument týkajúci sa platnosti zmluvy o dôchodku, neplatnosti výpovede

zmluvy o dôchodku, vo vzťahu k zákonu č. 483/2001 Z.z., § 575 Občianskeho zákonníka; dostatočne jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo návrhu navrhovateľky vyhovel. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybné v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 M Cdo 8/2008, 5 M Cdo 1/2011). Na tomto mieste odvolací súd považuje za potrebné ešte uviesť, že odporca sa vo svojom odvolaní vôbec nezaoberal otázkou možnosti/nemožnosti retroaktivity zákona č. 483/2001 Z.z.

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

V súlade so zákonom č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro na území Slovenskej republiky s účinnosťou od 1.1.2009 peňažné údaje v slovenskej mene sa odo dňa zavedenia eura považujú za peňažné údaje v eurách, a to v prepočte a so zaokrúhlením podľa konverzného kurzu, tohto zákona a ďalších pravidiel pre prechod na euro (§ 9 ods. 2 citovaného zákona).

Dovolanie odvolací súd nepripustil, pretože sám vo veci nevzhľadal otázku zásadného právneho významu, na ktorú by mal odpovedať dovolací súd a odporca ani žiadnu takúto otázku neuviedol. Neboli tak naplnené podmienky pre postup odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p. Nie je tu viacero rovnakých ani obdobných sporov, ktoré by boli rozhodnuté súdmi rozdielne, nie sú iné skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné považovať danú vec za vec po právnej stránke zásadného významu; so zdôrazním na už ustálenú súdnu prax v obdobných (vecne a právne totožných) veciach. Na, podľa odvolateľa, otázku zásadného právneho významu spočívajúcu v tom, či sa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka, bola daná odpoveď (aj) vo vyššie označených rozhodnutiach súdov (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp.zn. II. ÚS 26/2012, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp.zn. 3 Cdo 51/2012, 3 Cdo 186/2012, 6 Cdo 50/2013, 6 Cdo 72/2012, 6 Cdo 225/2012, 7 Cdo 126/2012).

Aj v odvolacom konaní úspešnej navrhovateľke by prináležala náhrada trov odvolacieho konania, tieto ale nežiadala priznať do vyhlásenia rozsudku. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol dňa 27.8.2014 tak, že v súlade s ustanovením § 224 ods. I, § 142 ods. I, § 149 ods. I, § 151 ods. 1, 5 veta druhá O.s.p. uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že presná výška bude uvedená v písomnom vyhotovení rozsudku. Do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku, najneskôr, však navrhovateľka trovy odvolacieho konania neuplatnila, nevyšlila. Z tohto dôvodu odvolací súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania navrhovateľke a napokon o náhrade

trov odvolacieho konania navrhovateľke rozhodol tak, že jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 151 ods. 2 O.s.p.). Zo spisu nevyplýva, žeby navrhovateľke na úspešné uplatňovanie, bránenie práva v odvolacom konaní vznikli okrem trov právneho zastúpenia aj iné trovy.

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.